

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

WI: 06/10
Datum: 4 oktober 2006
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30-18.35 uur

Aanwezig: mevr. K. A. Hazewinkel (voorzitter), dhr. P.W.G. Verschuren (wethouder), dhr. J.J. Dijkstra (wethouder) (t/m de rondvraag), mevr. R.F. Slors (PvdA), mevr. A.J. Vos (PvdA), dhr. R.D.J. Kouwenhoven (VVD), dhr. J. M. van Keulen (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), mevr. A. Postma (GroenLinks), dhr. B.H. Koops (CDA), dhr. J. Luhoff (D66), mevr. I.M. Jongman (ChristenUnie), dhr. E. Eikenaar (SP), dhr. M.A. in 't Veldt (SP), dhr. F. van Leeuwen (S&S), dhr. J. Bolhuis (Stadspartij) en mevr. G. Sietsma (cie.griffier).

Afwezig m.k.: dhr. A. de Rooij (PvdA).

Inspreker: mevr. I. van Oosten (bij punt A.3, B.1 en punt B.2).

A.1. Opening en mededelingen.

Wethouder Dijkstra deelt m.b.t. de LTA mee, dat de nota 'Herontwikkeling verouderde kantoorpanden' is vertraagd i.v.m. gesprekken met makelaars, verwachte behandeling in november. De nota 'Creatieve stad' vergt een bredere notitie dan in eerste instantie gedacht, en wordt in december verwacht. De commissie ontvangt een brief wanneer 'arbeidsmarktbeleid' geagendeerd kan worden.

A.2. Vaststelling agenda.

3 Fracties hebben aangegeven kort over het tkn-stuk 'stand van zaken preventief budgetbeheer' te willen spreken.

A.3. Rondvraag.

Mevr. Van Oosten vraagt hoe het staat met de onderhandelingen over de collectieve ziektekostenverzekering en of de premie naar beneden kan.

Dhr. Koops vraagt of het project 'Bijstand en onroerend goed' al dan niet eenmalig is.

Mevr. Jongman neemt de vraag over van mevr. Van Oosten en vraagt hoe de collectieve ziektekostenverzekering er volgend jaar uit gaat zien.

Wethouder Verschuren meldt dat 'Bijstand en onroerend goed' een eenmalig onderzoek is geweest. Bij alle nieuwe aanvragen worden de gegevens met het kadaster vergeleken. De onderhandelingen voor de collectieve ziektekostenverzekering vinden momenteel plaats, inzet daarvan is uitbreiding van het pakket en de financiën. Bij de herijking van het armoedebeleid in december komt dit weer aan de orde.

B.1. Overzicht inkomensgrenzen.

Mevr. Van Oosten mist in het overzicht de financiële gevolgen voor de uitvoeringskosten. Eenduidigheid kan deze kosten doen dalen. Vraagt verder hoe het zit met mensen die buiten de bijstand vallen maar qua inkomen wel in aanmerking komen voor een tegemoetkoming of kwijtschelding.

Mevr. Slors merkt op dat de PvdA-fractie de voordelen van het gelijktrekken van de inkomensgrenzen groter vindt dan de nadelen. Vraagt het college te onderzoeken of het mogelijk is dat een inkomensgrens maar een keer getoetst hoeft te worden om vervolgens in aanmerking te kunnen komen voor meerdere regelingen.

Waarschijnlijk zal een groeipad voor de gemeentelijke regelingen het meest logisch zijn, 115% zonder vermogenstoets lijkt de grootste gemene deler. Verzoekt het college dit verder uit te werken.

Dhr. Gijsbertsen sluit aan bij de PvdA inzake eenmalige toetsing. Effect van de vermogenstoets lijkt minimaal, derhalve eventueel afschaffen. Glijdende schaal heeft niet de voorkeur van GroenLinks, wachten het voorstel van het college hierover af. Kan grens van 120% steunen. Meer effect is te behalen uit promotie van de regelingen. Argument armoedeval overtuigt niet. GroenLinks pleit voor hogere uitkeringen en minimumloon en lagere belasting op arbeid.

Mevr. Jongman zegt dat de ChristenUnie voor 115% voelt omdat dit percentage de meeste voordelen en minste nadelen geeft. Financiële gevolgen zijn nog niet duidelijk evenals de effecten voor de betrokkenen en vraagt het college dit mee te nemen bij de herijking.

Dhr. Van Leeuwen is voor een eenduidige grens van 115% en vraagt ook de besparingen en effecten in het stuk van december aan te geven. Kan wel akkoord gaan met een glijdende schaal en vraagt of dit toepasbaar is op de

andere gemeentelijke regelingen. Graag ervaringen van andere gemeenten meenemen in stuk van december, evenals het hanteren van 1 loket, dus eenmalige toetsing voor alle regelingen.

Dhr. Bolhuis is voor 1 inkomensgrens, maar een armoedeval is niet acceptabel. Vraagt het college de gevolgen uit te werken voor de armoedeval bij een grens van 115% en bij een glijdende schaal.

Dhr. Luhoff sluit aan bij de PvdA, maar geeft de voorkeur aan een glijdende schaal. Jammer dat het overzicht niet op de Website van de gemeente staat. Vraagt het college om de financiële gevolgen bij de verschillende inkomensgrenzen. Aan de hand hiervan kun je de bovengrens van een glijdende schaal vaststellen.

Dhr. In 't Veldt wil voor de overzichtelijkheid zo min mogelijk inkomensgrenzen hanteren. Ziet de grens voor de maaltijdvoorziening graag verruimd naar 115%. Is voorstander van zoveel mogelijk 1 grens, maar vraagt het college de marges van de financiële mogelijkheden op te zoeken alvorens een keuze te maken. Tevens stevige inzet op het gebruik van de regelingen.

Dhr. Van Keulen pleit voor een glijdende schaal, de grenzen te bepalen aan de hand van de financiële ruimte en vraagt het college de financiële consequenties uit te werken, niet in percentages maar in euro's.

Dhr. Koops zegt dat een eenduidige grens van 115% het CDA wel aanspreekt maar de consequenties moeten eerst worden afgewacht. Geen bezwaar tegen versoering van de Stadspas en de maaltijdvoorziening, 115% voor alle voorzieningen is acceptabel, ook met een glijdende schaal, mits oog wordt gehouden voor de armoedeval. Vindt dat de vermogenstoets er in beginsel in moet blijven.

Wethouder Verschuren zegt dat het college in december met een voorstel komt die financieel is onderbouwd, met schattingen wat de consequenties zijn als we iets meer of minder doen. De grootste groep gebruikers zit op een bijstandsuitkering, de groep tussen de 115 en 120% zal niet zo groot zijn. Het college zal proberen hier inzicht in te geven. De belastingkwijschelding wordt vergemakkelijkt voor iemand met een uitkering, hierbij zal wel enige toets moeten plaatsvinden, b.v. bij de categorale regeling, soms is toetsing vanuit de wet voorgeschreven, maar dubbele toetsing moet worden voorkomen. Er wordt gewerkt aan een virtueel loket, d.w.z. 1x vastleggen, zodat alle andere voorzieningen hiervan gebruik kunnen maken. Geen voorstander van een glijdende schaal vanwege de complexiteit en de hoge uitvoeringskosten. Maaltijdvoorziening is hierin een uitzondering, de voor- en nadelen zullen op een rij worden gezet. Aantal inkomensgrenzen liggen vast, bijvoorbeeld bij de langdurigheidstoelag. Indien hier een schep bovenop wordt gedaan, wordt de armoedeval vergroot. De regelingen die we hebben zijn gerekend naar de hoogte van het inkomen en niet naar het soort. De ideeën van de commissieleden worden meegenomen in de uitwerking van december. In deze nota zal worden meegenomen wat gedaan zal worden om het niet-gebruik tegen te gaan, hierbij hoort een goede website. Er zullen afweegbare keuzes aan de raad worden voorgelegd met inzicht in de financiële consequenties.

B.2. Evaluatie standaard huisbezoek. *(reactie van de cliëntenraad wordt ter vergadering voorgelezen).*

Mevr. Van Oosten is blij met de term 'rechtmatige vaststelling uitkeringsrecht'. Twijfelt aan het sluitend systeem van huisbezoeken. Voorbeelden van andere rechtmatigheidsaspecten ontbreekt. Op rechten van de cliënt wordt niet gewezen. Folder spoort niet met de gedragscode voor aangekondigd en onaangekondigd huisbezoek. Vraagt hoeveel van de 37 die niet in aanmerking kwamen voor een uitkering alsnog een uitkering hebben aangevraagd.

Dhr. Koops merkt op dat de 37 gevallen die geen recht hadden op uitkering, de enige reden lijken te zijn om niet door te gaan met standaard huisbezoeken. CDA kan akkoord gaan met gerichte huisbezoeken maar vraagt zich af hoe de dienst de zorgcomponent op een andere manier boven water krijgt. Vraagt aan de andere fracties of men zich kan vinden in de gerichte controlerende sfeer.

Dhr. Kouwenhoven stelt dat de notitie terecht constateert dat er moeilijk conclusies zijn te trekken m.b.t. het rendement en meerwaarde van huisbezoeken. Meer gericht mee eens, maar dan wel op basis van duidelijke risicoprofielen. Tegenstrijdigheid is dat je t.a.v. zorgaspect ongericht bezoek zou willen hebben om stigmatisering tegen te gaan, t.a.v. fraudebestrijding juist gericht.

Dhr. Eikenaar is blij met afschaffing standaard huisbezoeken omdat het een buitenproportioneel middel is om bijstandsfraude te bestrijden. Slechts in 10% wordt iets geconstateerd wat invloed heeft op de uitkering. Dit kan ook tijdens de intake of later bij een gericht huisbezoek worden geconstateerd. Gericht huisbezoek bij vermoeden van zorg of fraude spreekt aan. Vraagt het college of er onderscheid kan worden gemaakt tussen deze 2 huisbezoeken. Blij dat de behoefte van de klant aan zorg en reïntegratie meer aandacht krijgt in de huisbezoeken. Vraagt het college hoe het staat met de mogelijkheden om wijksprekuren te ontwikkelen.

Dhr. Luhoff zegt dat D66 niet tegen gerichte huisbezoeken is, maar vindt dat de nadruk op de fraudecomponent ligt en vraagt naar het verschil met een gewoon fraudeonderzoek. Juist de mix tussen zorg en fraudeopsporing is mooi. Duidelijk moet zijn welke criteria gelden voor het afleggen van een huisbezoek.

Dhr. Bolhuis kan instemmen met meer gericht huisbezoek. Niet alleen vanuit fraudebestrijding, maar zeker vanuit sociale aspecten zodat beter doorverwezen kan worden naar relevante hulpdiensten.

Dhr. Van Leeuwen merkt op dat S&S potentie ziet voor gericht huisbezoek. Is van mening dat de criteria voor het opsporen van fraude openbaar moeten zijn, maar bij de vraag of de risicoprofielen die daarbij horen ook openbaar moeten zijn, zet hij vraagtekens. Vraagt het college of er al ideeën zijn m.b.t. de uitvoering. Is voor een

protocol van rechten en plichten van de cliënt. Vraagt naar mening college m.b.t. advies van de cliëntenraad om te werken met 2 soorten huisbezoek.

Mevr. Jongman stelt dat ingang huisbezoek kan zijn: zorgsignalering, begeleiding naar reïntegratie of rechtmatige verstrekking. Instemming met de conclusie om gerichte huisbezoeken af te leggen. Niet te duidelijk maken naar de cliënt naar welke informatie men op zoek is. Gerechtelijke uitspraak zegt dat huisbezoeken niet ontoelaatbaar zijn. Vraagt aan college hoe de rechten en plichten van cliënten duidelijk worden gemaakt.

Dhr. Gijsbertsen is positief over de insteek van het stuk. Risicoprofielen akkoord, maar vraagt welke kaders hierbij worden gesteld. Niet dichttimmeren hiervan, vrijheid voor beoordeling laten bij de consultants, zeker bij zorgbehoefte. Vraagt of dit gevolgen heeft voor de opleiding van de consultants. Rechten en plichten van de cliënt moeten duidelijk zijn, dit kan via de collectieve voorlichting. Zorgbehoefte van 2% lijkt weinig, is te insteek te summier geweest? Vraagt of de mensen die een huisbezoek hebben gehad, hiervan een rapportage krijgen. Wanneer het college helder maakt waarom een huisbezoek wordt afgelegd heeft GroenLinks geen bezwaar tegen deze opzet.

Mevr. Vos wil graag dat de praktijkprofielen zoals geschetst bij huisbezoeken boven 65 jaar en onder 20 jaar succesvol blijven. Gericht huisbezoek bij mensen die langere tijd in de bijstand zitten kan terecht zijn. Wanneer er bij de intake wordt geconstateerd dat er problemen zijn op het gebied van rechtmatigheid of maatschappelijke ondersteuning, dan doe je een huisbezoek eerder, eventueel onaangekondigd bij vermoeden van fraude.

Wethouder Vershuren dankt voor de steun voor deze beleidswijziging. Het is niet de bedoeling het huisbezoek te stigmatiseren. Soms is het nodig om de hoogte en rechtmatigheid van de uitkering vast te stellen zonder dat er sprake is van vermoeden van fraude. Dat dit maatschappelijke onrust geeft is niet gebleken, er is slechts 1 klacht ingediend bij de ombudsvrouw dat de schriftelijke informatievoorziening te kort schoot. Daarom is de folder gemaakt. Doel van een huisbezoek is naast het zorgaspect ook de sociale activering. Wanneer iemand langdurig in de bijstand zit en wij willen hem activeren, dan kan het plezieriger zijn om in de vertrouwde omgeving te praten i.p.v. in een spreekkamer bij de sociale dienst. Het is moeilijk vaste kaders te geven wanneer wel en wanneer niet op huisbezoek wordt gegaan, het moet een flexibel systeem zijn waarbij de consultant op basis van alle signalen en bestandskoppelingen aangeeft dat een huisbezoek wenselijk kan zijn. Bij de collectieve voorlichting wordt gezegd dat de sociale dienst op huisbezoek kan komen, waarvan men vooraf bericht krijgt. Indicatie voor zorgbehoefte kan bijvoorbeeld zijn, wanneer iemand grote schulden heeft of slecht ter been is, de professionaliteit van de consultant speelt hierbij een grote rol. De MJD start met de formulierenbrigade die een deel van het werk van een wijkspreekuur op zich neemt. Het tegengaan van niet-gebruik komt in de nota herijking armoedebeleid in december uitgebreid terug. Na een huisbezoek krijgt men een beschikking waartegen men in beroep kan gaan, maar geen apart verslag van het huisbezoek. Wanneer onderzoek i.k.v. fraude wordt gedaan, krijgt de cliënt hier wel een onderzoeksverslag van. Bij de collectieve voorlichting wordt uitgebreid ingegaan op alle rechten en plichten van de cliënt en men krijgt allerlei folders, waaronder die over huisbezoek. Het gaat om een wijziging van de interne werkwijze zonder financiële gevolgen. Er komt capaciteit vrij om gericht in te zetten op initiatief van de consultant en op basis van ervaringen binnen de dienst. Jaarlijks wordt het handhavingsbeleidplan vastgesteld. Hierin wordt aangegeven hoe de wet gehandhaafd wordt.

Over ca. 1 jaar zullen wij een evaluatie leveren over de huisbezoeken waarin melding wordt gedaan van het aantal huisbezoeken, met daarbij een onderverdeling of dit ging om zorg of handhaving rechtmatigheid, en wat deze huisbezoeken voor informatie hebben opgeleverd.

C.1. Lange termijn agenda + lijst moties en toezeggingen.

Geen opmerkingen van de raad. (*mededeling van wethouder Dijkstra bij punt A.1).*

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname.

Stand van zaken preventief budgetbeheer: **dhr. Gijsbertsen** merkt op dat GroenLinks bij de begrotingsbehandeling zal pleiten voor meer geld voor schuldhulpverlening.

Dhr. Kouwenhoven vraagt hoeveel extra geld nodig is en of er nog voor de begrotingsbehandeling een voorstel van het college kan komen. Vraagt n.a.v. het feit dat schuldeisers de gemeente vaak verzoeken een aflossingsregeling te treffen of het mogelijk is dat schuldeisers, met name semi-overheidsorganisaties hierin een financieel belang kunnen hebben aangezien de kosten van zo'n traject bij de gemeente liggen.

Mevr. Jongman merkt op dat Groningen € 470.000,- krijgt van het Rijk en vraagt hoe het college dit geld gaat besteden. Graag een actuele stand van zaken bij de begrotingsbehandeling.

Wethouder Verschuren merkt op dat de achterstanden in schuldhulpverlening zijn ingelopen en dat deze voor preventief budgetbeheer worden ingelopen. Bij de rijksbegroting is voor de komende 3 jaar tussen 20 en 25 miljoen per jaar beschikbaar gesteld. De verdeelsleutel hiervoor is nog niet bekend maar Groningen zal waarschijnlijk weer enkele tonnen per jaar krijgen. De inschatting van het college is dat er bij de begroting geen extra geld gereserveerd hoeft te worden boven dit rijksgeld. In december komt de nota preventief budgetbeheer.

Dhr. Gijsbertsen zegt dat GroenLinks de garantie wil dat dit rijksgeld inderdaad genoeg is.

Wethouder Verschuren merkt op dat er bij de begrotingsbehandeling meer inzicht zal zijn wat we de komende jaren kunnen verwachten, dan kan de garantie worden gegeven. Over meebetalen aan de kosten van een aflossingsregeling wordt gepraat met de Groninger woningcorporaties, maar het is juridisch niet afdwingbaar. *TOS*: **dhr. Koops** merkt op dat we een financieel risico nemen door de categoriale regeling te blijven toepassen op de TOS-gelden. Eventueel kan worden overgegaan tot een individuele bijzondere bijstandsregeling. **Wethouder Verschuren** zegt dat hier sprake is van 2-traps risico, pas nadat het rijk zegt dat dit niet op deze manier mag, hebben we nog de tijd om het om te zetten in bijzondere bijstand, hetgeen echter veel uitvoeringskosten met zich meebrengt.

C.3. Vaststelling verslag d.d. 13 september 2006.

Het verslag wordt vastgesteld.

Toezegging uit de raadscommissie:

Bij punt B.2: Evaluatie standaard huisbezoek:

Wethouder Verschuren zegt toe, over ca. 1 jaar een evaluatie te leveren over de huisbezoeken waarin melding wordt gedaan van het aantal huisbezoeken, met daarbij een onderverdeling of dit ging om zorg of handhaving rechtmatigheid, en wat deze huisbezoeken voor informatie hebben opgeleverd.